BORSOD-ABAÚJ-ZEMPLÉN MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: BO/32/06288-2/2021.
Ügyintéző: [redacted]

Tárgy: Országos Vízügyi Főigazgatóság harmadik Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv és második Árvízi Kockázatkezelési Terv vitaanyagaihoz kapcsolódó terv és háttéranyag környezet- és természetvédelmi szempontú véleményezése
Hivatkozási szám: É2020-0115-044/2021.
Ügyintézőjük: [redacted]

Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság

Miskolc
Vörösmarty u. 77.
3530

Az Észak-magyarországi Vízügyi Igazgatóság megküldte véleményezésre az Országos Vízügyi Főigazgatóság harmadik Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv és második Árvízi Kockázatkezelési Terv vitaanyagaihoz kapcsolódó terv és háttéranyagokat a Borsod-Abaúj-Zemplén Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály (továbbiakban: környezetvédelmi hatóság) részére.

Tárgyi ügyben az alábbiakat javasoljuk figyelembe venni:

Természet- és tájvédelmi szempontból:

A vitaanyagokban foglaltak megfelelnek a természetvédelem nemzeti és európai uniós jogszabályi követelményeinek.

A VGT3 vitaanyagban a rövidítések jegyzékében (KTVF, OKTVF), illetőleg a dokumentum 642. oldalán is „régi nevén" szereplő környezetvédelmi és természetvédelmi felügyelőség javítandó, aktualizálandó.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:

Tárgyi ügyben szereplő harmadik Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv és a második Árvízi Kockázatkezelési Terv vitaanyagaival kapcsolatos véleménykérés ügyét levegőtisztaság- és zajvédelmi szempontból az alábbi jogszabályok és előírások betartásával nem kifogásoljuk:

- A tervezésnél figyelemmel kell lenni arra, hogy a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I. 14.) VM rendelet [a továbbiakban: 4/2011. (I. 14.) VM rendelet] és a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet [a továbbiakban: 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet] előírásai ne sérüljenek.

Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Főosztály
3530 Miskolc, Mindszent tér 4. Telefon: (36-46) 517-300 Fax: (36-46) 517-399 KRID: 521067758
E-mail: kornyezet.fo.miskolc@borsod.gov.hu

- Levegőtisztaság-védelmi szempontból a légszennyezettség a 4/2011. (I.14.) VM rendelet 1. sz. melléklete által szabályozott.
- A tervezésnél figyelembe kell venni, hogy a területen kizárólag olyan tevékenység folytatható, és olyan építmények helyezhetők el, amelyek légszennyező-anyag kibocsátása, légszennyezettségre gyakorolt hatása a 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet előírásait teljesíti, környezetveszélyeztetést nem okoz.
- A 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 4. §-a értelmében tilos a légszennyezés, valamint a levegő lakosságot zavaró bűzzel való terhelése, továbbá a levegő olyan mértékű terhelése, amely légszennyezettséget okoz.
- Diffúz forrás a lehető legkevesebb légszennyező anyag levegőbe juttatásával alakítható ki, működtethető és tartható fenn. A diffúz forrás működtetése, fenntartása során az üzemeltető a diffúz forrás környezete és az ingatlan rendszeres karbantartásáról és tisztán tartásáról gondoskodik a 306/2010.(XII. 23.) Korm. rendelet 26. §-a értelmében.

Zajvédelmi szempontból

1. 284/2007. (X. 29.) Korm. rendeletet „a környezeti zaj és rezgés elleni védelem egyes szabályairól"

   A zaj- és rezgésvédelmi követelmények teljesítése érdekében a területrendezési tervek készítésekor a Korm. rendelet előírásait figyelembe kell venni zajforrások helyének kijelölésekor, zajforrások és védendő létesítmények egymáshoz képest történő elhelyezésekor. Amennyiben csendes övezet és zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelölésére kerül sor, a Korm. rendelet előírásai szerint kell eljárni.

2. 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendeletet „a környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról"

   A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékeket a 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet mellékletei tartalmazzák: 1. sz.: ipari zaj, 2. sz.: építési zaj, 3. sz.: közlekedési zaj. Kulturális fesztiválok vonatkozásában a határértékeket a 2. § (4) bekezdés tartalmazza.

3. 93/2007. (XII. 18.) KvVM rendelet „a zajkibocsátási határértékek megállapításának valamint a zaj- és rezgéskibocsátás ellenőrzésének módjáról"

Hulladékgazdálkodási szempontból:

Tárgyi ügyben szereplő harmadik Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv (VGT3) és a második Árvízi Kockázatkezelési Terv (ÁKKT2) vitaanyagaival kapcsolatos véleménykérés ügyét hulladékgazdálkodási szempontból az alábbi jogszabályok és előírások betartásával nem kifogásoljuk:

- A megvalósítani tervezett fejlesztések, tevékenységek megválasztásánál folyamatosan figyelemmel kell lenni a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. tv. (Ht.) valamint a végrehajtására kiadott jogszabályokban foglalt tárgyra vonatkozó előírásokra.
- Figyelembe kell venni továbbá a hulladékgazdálkodási tervekre és a megelőzési programokra vonatkozó részletes szabályokról szóló 310/2013. (VIII. 16.) Korm. rendeletet.

A VGT3 vitaanyagát képező dokumentum 524. oldalán szereplő, illegális hulladéklerakók felszámolása, a hulladéklerakás ellenőrzése, bírságolása tárgyú 21.5 intézkedésben leírt jogszabályi változások miatt pontosítást igényelnek.

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. tv. (Ht.) hatályos állapota alapján az illegálisan elhagyott hulladék vonatkozásában a Ht. 61. § (2) és (3) bekezdése értelmében a hulladékgazdálkodási hatóság a jogellenesen elhelyezett, illetve elhagyott hulladékért felelős személyt (annak korábbi tulajdonosát/birtokosát, annak ismeretének hiányába az elhagyással érintett ingatlan tulajdonosát) kötelezi a hulladék elszállítására és kezelésére, azaz annak felszámolására.

Földtani közeg védelme szempontjából:

- A településrendezéssel érintett területen a környezeti elemek minőségének megóvása érdekében, csak olyan építmények, illetve azokhoz tartozó létesítmények, tevékenységek megvalósítása, üzemeltetése engedélyezhető, amelyek ellenőrzött körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a földtani közeg jó állapotának, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését.
- A környezeti előírásokat is kielégítő normatív célkitűzések megfogalmazása során a földtani közeg védelme szempontjából figyelembe kell venni a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendeletben foglalt előírásokat.

Vélemény a VGT3 anyaghoz

Az anyag alapján a környezetvédelmi engedélyezettség viszonylatában áttekintve az alábbiakat rögzíthetjük:

A VGT3 készítői a 8.3.1 "Jogalkotási feladatok, hatósági és igazgatási munka, a tervezési rendszer erősítése" című fejezet tanúsága szerint figyelembe vették a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendeletet is, így a terv környezetvédelmi engedélyezettségi szempontból megalapozott.

A VGT3 3.3. fejezete szerint jelentős minősítés:

"A hidromorfológiát befolyásoló emberi tevékenységeket annak alapján minősítettük jelentősnek, hogy hatásuk jelentős-e a víztest ökológiai állapotára.

Egy víztest adott szakasza befolyásoltnak számít, ha valamely állapotjellemző (az ártér/hullámtér szélessége és állapota, a meder méretei és változatossága, a növényzónák állapota, a vízjárás jellemzői) valamely emberi beavatkozás hatására nem teljesíti a jó állapottal összhangban lévő követelményeket.

Az elváltozás víztest szinten akkor számít jelentősnek, ha a befolyásolt szakaszok aránya meghaladja az 50%-ot, és a tevékenység mennyisége nagyobb, mint a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. és 3. mellékletében közölt küszöbértékek."

Ennek kapcsán jelezzük, hogy a fentiektől eltérően "jelentős" minősítéshez 25 %-os mérőszám kötődik a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés a) pontja szerint szerint környezeti hatásvizsgálati eljárás szempontjából jelentős módosítás a [...] tevékenység olyan megváltoztatása, különösen a tevékenység bővítése, illetve technológia- termékváltás, amelynek következtében

a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 2. § (2) bekezdés aba) – abl) pontjaiban megadott feltételek valamelyike fennáll.

Kérjük a végleges terv elfogadásánál ezt számításba venni, ugyanis környezetvédelmi szempontból ez a hatás tekinthető jogilag alátámasztottnak.

A VGT3 3.4.4.2. fejezetében foglaltak szerinti vízkivételek minősítését a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet szerint kívánják elvégezni az alábbiak szerint:

"A vízkivételek minősítése a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet felszín alatti igénybevételekre vonatkozó előírásai (1. melléklet 34. pont és 3. melléklet 80. pont) alapján történt. Az egyedi objektumok és objektumcsoportok össztermelése alapján, a Korm. rendelet 1. melléklet 34. pontban meghatározott 5 millió m^3/nap mennyiségnél nagyobb, azaz környezeti hatásvizsgálat kötelezett vízkivételek jelentős terhelés minősítést kaptak (3-32. táblázat, 3-11. melléklet). A 22 db jelentős víztermelő telepen kívül, a rendelet 3. melléklet 80. pontban víztípusonként meghatározott mennyiségi korlátot meghaladó további 78 objektumcsoport vízkivételét (ld. 3-9. melléklet) pedig fontos terhelésnek tekintettük. "

A minősítés összhangban van a jogszabály nevezéktanával, megközelítésével.

A VGT3 8.1.1 fejezetben nevesített (446. oldal) alábbi megközelítést a jogszabályban foglaltakkal összhangban lévőnek tartjuk, így elfogadásra javasoljuk:

"A VKI 4. cikk 7., 8. és 9. bekezdésének érvényesülését a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 2014. 04. 02-től hatályos módosítása projekt szinten, az egyes tervek, illetve programok környezeti vizsgálatáról szóló 2/2005. (I. 11.) Korm. rendelet pedig program szinten biztosítja annak előírásával, hogy az ún. VKI elemzést, illetve amennyiben szükséges, elvégezzék a VKI 4. cikk 7. pontjának megfelelő mentességi vizsgálatot.

Ennek megfelelően a víztestekbe történő jelentős beavatkozás esetén környezeti hatásvizsgálat szükséges, illetve el kell végezni a környezeti hatások jelentőségének vizsgálatát a küszöbérték alatti esetekben is."

Felhívjuk a figyelmet, hogy a VGT3 8.6.4 A KAP2020+ stratégiai terv várható támogatási rendszerére vonatkozó és javaslatok a VGT3 intézkedéseinek finanszírozására című, illetve a 9.3.5 Öntözésfejlesztési Stratégia című fejezetben nevesített „táj- és öntözésgazdálkodási közösségek" és öntözés vonatkozásában a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet a környezeti körzeti tervek kapcsán az alábbiakról rendelkezik:

5/D. § (1) Az öntözési igazgatási szerv az öntözéses gazdálkodásról szóló törvényben meghatározott esetekben az öntözni kívánt területre vonatkozó környezeti körzeti tervet nyújt be a környezetvédelmi hatóságnak jóváhagyás céljából.

(2) A környezetvédelmi hatóság

a) a (3) bekezdés a) pontjában meghatározott esetben a 3–5. § szerinti előzetes vizsgálatot,

b) a (3) bekezdés b) pontjában meghatározott esetben a 6–16. § szerinti környezeti hatásvizsgálati eljárást folytat le.

(3) A környezeti körzeti terv engedélyeztetésére irányuló kérelmet a 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 5/D. § (3) bekezdés a) - o) pontjainak figyelembevételével kell elkészíteni, illetve benyújtani.

(4) A környezeti körzeti terv készítése és jóváhagyása során figyelembe kell venni a vízgyűjtő-gazdálkodási tervet is.

(5) Ha az öntözési körzet területe változik, vagy az öntözési körzeten belül az öntözni kívánt területek mennyisége nő – a 2. § (2) bekezdésében meghatározott esetek kivételével –, a környezeti körzeti tervet módosítani kell az újonnan öntözni kívánt területekre vonatkozóan.

(6) Ha a talajszint végleges megváltoztatásával járó, beruházásnak nem minősülő, 1000 m^2-nél nagyobb területnagyságú tevékenység, illetve 400 m^2-t meghaladó területigényű beruházások megvalósítása esetén a környezeti körzeti terv iránti kérelem nem tartalmazza a humuszgazdálkodási tervet, akkor a környezetvédelmi hatóság által jóváhagyott környezeti körzeti tervet a beruházás megvalósításának kezdetéig ki kell egészíteni a humuszgazdálkodási tervvel.

(7) Az öntözési igazgatási szerv a környezetvédelmi hatóság által jóváhagyott környezeti körzeti terv véglegessé válását követő 30 napon belül kezdeményezi a környezetvédelmi hatóságnál a környezeti körzeti terv jogosultjának a módosítását, amely alapján az öntözési igazgatási szerv helyett az öntözési közösség válik a környezeti körzeti terv jogosultjává."

Egyebekben a VGT3 anyagot elfogadásra javasoljuk.

Vélemény az ÁKKT2 anyaghoz

Az anyag jól követhető, egységes szerkezetű, áttekintető, volumene ellenére érthető és informatív. Igényes, térinformatikai háttere kidolgozott, a nagyívű tervezés apró részleteire is kiterjedő, alapos és szakmailag előremutató, progresszív.

A rasztercellás (rc) alapú megközelítés területi alaphoz kötött fajlagos adatokat generál, ezáltal egyszerű és jól alkalmazható számszakosítható adatokat produkál, így kiváló döntéstámogató eszköz.

A modellben alkalmazott vegyes (négyzetes vagy hatszöges cellázás) hidrodinamikai szempontból professzionális és ötletes, gondos modellezési alapokat sejtet.

A terv sajátságos, átfogó jellege folytán - egész országra kiterjedő - véleményünket csak az illetékességi területünkre vonatkozó anyagok: Közép -Tisza Tervezési Egység földrajzi és árvízhidrológiai jellemzése, a Közép-Tisza összefoglaló, Közép-Tisza térképeivel és a Kockázatértékelés Közép Tisza című dokumentáció áttekintése alapján - figyelemmel a Országos összefoglalóban foglaltakra is - az alábbiakat rögzíthetjük:

Az ÁKKT2 1. fejezete szerint a tervmegvalósítási feltétele, hogy az intézkedésekre a megvalósítási fázisban az európai jogrenden alapuló hazai jogszabályoknak megfelelő engedélyeztetési folyamat

(környezetvédelmi, vízjogi) megtörténjen, eredményesen záruljon le. Ehhez kapcsolódóan rögzítjük, hogy az ÁKKT2 3. fejezete alapján a dokumentáció tárgya többek között az árvízvédelmi töltések, árvízvédelmi célokat is szolgáló víztározók, illetve nagyvízi mederkezelés helyzetének vizsgálata is.

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1. számú melléklete szerint a környezetvédelmi hatóság környezeti hatásvizsgálat-köteles az alábbi két esetben adott védmű:

47. Állandó árvízvédelmi mű országos jelentőségű védett természeti területen

53. Duzzasztómű vagy víztározó 2 millió m^3 duzzasztott, illetve tározott vízmennyiségtől

A 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 3. számú melléklete szerint előzetes vizsgálatban hozott döntéstől függően környezeti hatásvizsgálat-köteles az alábbi esetben egy adott védmű:

102. Állandó árvízvédelmi mű vízbázis védőövezetén (ha a tevékenység megkezdését a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízi létesítmények védelméről szóló jogszabály a védőövezeten nem zárja ki), védett természeti területen, Natura 2000 területen, barlang védőövezetén és települési belterületen

Fentiek alapján a tervek megvalósításánál, illetve az adott védművek fejlesztésénél előzetes egyeztetést javaslunk a környezetvédelmi hatósággal.

Az Ártéri öblözetek kockázati térképei és a Kisvízfolyások kockázati térképei kapcsán megjegyezzük az alábbiakat:

Az árvíz elöntéssel szemben érintett területeket ábrázoló térképek Jelmagyarázatában szereplő "Állattartó tartási helyek" és "Állattartó tenyészetek" megnevezés között nem érzékelhető releváns különbség, illetve a megkülönböztetés oka nem egyértelmű.

Ezen túlmenően álláspontunk szerint az IED létesítmények megnevezése sem teljesen egyértelmű, legalábbis amennyiben nem az egységes környezethasználati engedély köteles létesítményeket jelölik, akkor szükségesnek tartjuk megjeleníteni, hogy mit nevesítettek/ábrázoltak azon a térképen.

Ehhez kapcsolódóan a Hulladéklerakók kategóriáit is javasoljuk felülbírálni, ugyanis a térkép a jelkulcs alapján nem egyértelmű. Amennyiben a kockázatértékelés alapját képező modellezési faktor, akkor mint háttéradat, természetesen érthető, és a súlyozáshoz alkalmazható, de ebben a formában a térképi megjelenítése, jelkulcsolása nem kellően informatív.

Megjegyezzük, hogy a nyílt árterek elöntési térképei nem hozzáférhetőek a honlapon, így azt véleményezni sem állt módunkban.

A Kockázatértékelés Közép-Tisza című dokumentáció kapcsán jelezzük továbbá, hogy a 2.1. fejezetben (37. oldal) Esztergom nevesített, míg a képi anyag vélhetően Tiszacsegét ábrázolja. Javasoljuk az átdolgozását a félreérthetőség elkerülése érdekében.

A tervezés során törekedni kell a környezettel összeegyeztethető, hulladék-, zaj- és emisszió szegény tevékenységek, technológiák bevezetésére, melyek során az elérhető legjobb technika figyelembevételével törekednek a környezettel történő tudatos együttélésre.

Lakóövezetekben vagy azok közvetlen környezetében csak olyan tevékenységek kerüljenek engedélyezése, melyek hosszú távon sem okoznak feloldhatatlan környezeti konfliktust a vállalkozás és környezete között, illetve adott lakóövezeti besorolású területek olyan környezetben létesüljenek, amelyben a rendeletek által előírt környezetvédelmi kibocsátási határértékek a gazdálkodó szervezetek részéről szokásos üzemviteli költséggel tartósan fenntarthatóak.

Az érintett területeken a környezeti elemek minőségének megóvása érdekében, csak olyan építmények, illetve azokhoz tartozó létesítmények, tevékenységek megvalósítása, üzemeltetése engedélyezhető, amelyek ellenőrzött körülmények közötti működtetése hosszú távon sem veszélyezteti a földtani közeg jó állapotának, továbbá az általános normatív emberi elvárások és a vonatkozó hatályos jogszabályokban megfogalmazott környezeti célkitűzések teljesülését.

Felhívjuk a figyelmet, hogy környezetvédelmi szempontból a fejlesztési programokat engedélyezett, véleményezett tervek birtokában, a természeti és az épített környezet védelmét szem előtt tartva, környezetszennyezést kizáró módon, a lakosság életminőségi romlásának elkerülésével kell végrehajtani.

Felhívjuk továbbá a figyelmet, hogy az érintett területeken esetlegesen a későbbiekben tervezett beruházások kapcsán vizsgálni szükséges, hogy azok a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet hatálya alá tartoznak-e. Amennyiben az érintett területeken olyan tevékenység végzése vagy létesítmény kialakítása tervezett, mely 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet 1-3. sz. mellékleteiben nevesített, akkor a rendelet 1. § (3) bekezdésében foglaltak az irányadók.

Az elkészült dokumentáció informatív, áttekinthető mind jogi, mind műszaki tartalom szempontjából megalapozott igényes szakmai anyag.

Miskolc, 2021. június 30.

[redacted]
kormánymegbízott
nevében és megbízásából:

[redacted]
főosztályvezető

Kapják:

1. Címzett - **E-mail:** vizgazdalkodasi.osztaly@emvizig.hu
2. vgt3@vizeink.hu, akk@vizugy.hu
3. Iratokhoz